

Material produs și distribuit
în România în cadrul
campaniei

Împreună
învingem
autismul!

Inițiatori

Fundația

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

Partener oficial

Fundația
Vodafone
Romania

AUTISM - GHIDUL MEDICULUI

Material pus la dispoziție de

AUTISM - GHIDUL MEDICULUI

**Împreună
îvingem
autismul!**

www.invingemautismul.ro

Material tradus în limba română și distribuit în România în cadrul campaniei "Împreună îvingem autismul!", inițiată de Fundația Romanian Angel Appeal și Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, partener oficial - Fundația Vodafone România.

Fundația

**Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile**

**Fundația
Vodafone
România**

© 2009 Toate drepturile rezervate. Această publicație nu poate fi reprodusă, integral sau parțial, fără acordul prealabil scris al Help Autism Now Society.

Text, design și ilustrații: Help Autism Now Society
Traducere: Daniela Antonie ■ DTP: Constantin Mârza

ISBN: 978-973-0-06339-4

Tipărit la City Printing, Timișoara

Publicat: București, 2009

Cuprins

**Împreună
învingem
autismul!**

Pagina 1	Cuprins
Pagina 2	Mulțumiri
Pagina 3	Posterul CHAT
Paginile 4–5	Instrument de screening CHAT
Paginile 6-23	GHID VIZUAL AL SIMPTOMELOR COMPORTAMENTALE
	Paginile 7–8 Probleme sociale
	Pagina 9 Probleme de comunicare
	Paginile 10-13 Comportamente stereotipe/repetitive
	Paginile 14–15 Probleme motorii
	Pagina 16 Suprastimulare senzorială
	Paginile 17–19 Probleme senzoriale
	Pagina 20 Autoagresiune
	Paginile 21–23 Aspecte de siguranță
Pagina 24	Tulburări gastro-intestinale
Pagina 25	Tulburări de somn / Răspunsuri inadecvate la durere / Convulsii
Pagina 26	Impactul asupra familiei
Pagina 27	Rolul intervenției timpurii (educație)
Pagina 28	Lista specialiștilor pentru posibile trimiteri
Paginile 29–33	EFICIENTIZAREA VIZITELOR MEDICALE PENTRU COPIII CU AUTISM
Pagina 34	Pagini utile de internet

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Autism – ghidul medicului realizat de HANS este destinat susținerii celor ce oferă asistență medicală primară copiilor cu autism.

În absența unui marker biologic, autismul poate fi diagnosticat doar prin observarea comportamentului copilului și obținerii unui istoric complet de la părinte.

Acest ghid a fost realizat pe baza contribuțiilor multor experți, atât din domeniul educațional, cât și din domeniul medical.

©2006 Toate drepturile rezervate.

HANS este dedicată asistării familiilor, prin susținerea medicilor și a altor profesioniști în identificarea timpurie, diagnosticul și tratarea copiilor cu autism.

Mulțumiri

HANS dorește să mulțumească următoarelor persoane pentru contribuția lor generoasă și implicarea în crearea acestui ghid al medicului.

Dr Simon Baron-Cohen, autorul instrumentului de screening CHAT;
Profesor în Psihopatologie de Dezvoltare, Director al Centrului de Cercetare în Autism, Universitatea Cambridge, Marea Britanie

Julie Bingham PhD, Psiholog Clinician Pediatru, Salem, Oregon

Richard Bingham MD, Pedopsihiatru, Salem, Oregon

Sarojini Budden MD, Specialist în Dezvoltarea Copilului, Director Dezvoltarea și Recuperarea Copilului, Legacy Emmanuel, Portland, Oregon

Sara Cuthill MD, Specialist în Dezvoltarea Copilului, Kaiser Permanente Portland, Oregon.

Mike Marlowe MD, Pediatru, Kaiser Permanente, Salem, Oregon

Mary Lynn O' Brien MD, Specialist în Dezvoltarea Copilului, Kaiser Permanente, Portland, Oregon.

David Willis MD, Pediatru specializat în Comportamente și Dezvoltare, Northwest Early Childhood Institute, Portland, Oregon

Registered 501c3 non-profit
www.helpautismnow.com

La 18 luni, copilul tău...

1. **se uită la tine și arată cu degetul atunci când vrea să îți arate ceva?**

2. **se uită când îi arăți tu ceva cu degetul?**

3. **își folosește imaginația pentru jocul simbolic?**

Dacă răspunsul este NU, atunci copilul tău poate prezenta riscul de a avea autism. Te rugăm să consulți un medic azi.

CHAT (Checklist for Autism in Toddlers)

Pagina 1 din 2 (De completat la vizita medicală de 18 luni)

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Secțiunea A: De completat de către părinte

1. Îi place copilului să fie legănat, balansat pe picior, etc?	Da	Nu
2. Este interesat copilul de alți copii?	Da	Nu
3. Îi place copilului să se urce pe diverse lucruri, de exemplu să urce scările?	Da	Nu
4. Îi place copilului să se joace „Cucu-bau” sau „de-a v-ați ascunselea”?	Da	Nu
5. Simulează vreodată copilul că pregătește o cană de ceai, de ex., folosind o cană de jucărie și un ceainic sau „se joacă de-a” altceva?	Da	Nu
6. Își folosește vreodată copilul degetul arătător ca să arate către un obiect, pentru a-l CERE?	Da	Nu
7. Își folosește vreodată copilul degetul arătător ca să arate către ceva de care este INTERESAT?	Da	Nu
8. Se poate juca copilul adecvat cu jucării mici (ex. mașinuțe sau cuburi) fără doar a le trece prin gură sau a le arunca pe jos?	Da	Nu
9. Îți aduce vreodată copilul obiecte pentru a-ți ARĂTA ceva?	Da	Nu

Secțiunea B: De completat de către medic sau personalul medical

1. În timpul vizitei medicale, a realizat copilul contact vizual cu dvs.?	Da	Nu
2. Captați-i atenția copilului, apoi arătați cu degetul către un obiect interesant din cameră, spunând „Uite! Acolo este (numele jucăriei)!” Urmăriți fața copilului. Privește copilul în acea zonă a camerei să vadă către ce arătați?	Da	Nu
3. Captați-i atenția copilului și dați-i o cană de jucărie și o linguriță, spunându-i „Poți să-mi faci o cană de ceai?”. Se prefăce copilul că toarnă ceai, îl bea etc.?	Da	Nu
4. Întrebați copilul „Unde este becul?”, sau „Arată-mi lumina”. Arată copilul cu degetul arătător către lumină?	Da	Nu
5. Poate copilul să construiască un turn din cuburi? (Dacă da, cât de multe folosește? _____)	Da	Nu

B2: Pentru a înregistra DA la acest item, asigurați-vă că acel copil nu doar a privit la mâna dvs., ci chiar s-a uitat la obiectul către care ați arătat.

B3: Dacă reușiți să determinați copilul să se joace de-a altceva, înregistrați DA la acest item.

B4: Repetați acest lucru cu „Unde este ursulețul?” sau cu un alt obiect la care nu ajunge copilul, dacă el nu înțelege cuvântul lumină/bec. Pentru a înregistra DA la acest item, copilul trebuie să fi privit la fața dvs. în preajma momentului în care arăta cu degetul.

(Vedeți recomandările din pagina următoare pentru rezultate)

CHAT (Checklist for Autism in Toddlers)

Pagina 2 din 2

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Itemi cheie

Secțiunea A

A5: Joc simbolic

A7: Gestul indicativ protodeclarativ

Secțiunea B

B2: Urmărirea cu privirea a unui gest indicativ

B3: Simularea

B4: Producerea unui gest indicativ

Items non-cheie

Secțiunea A

A1: Jocul de încăierare

A2: Interesul social

A3: Dezvoltarea motorie

A4: Jocul social

A6: Gestul indicativ protoimperativ

A8: Jocul funcțional

A9: Arătarea către

Secțiunea B

B1: Contactul vizual

B5: Turnul din cuburi

Evaluarea riscului

Risc înalt de autism

Eșec (răspuns NU) A5, A7, B2, B3, B4

Risc mediu de autism

Eșec A7, B4 (dar nu se încadrează la risc ridicat)

Risc scăzut de autism

Nu se încadrează în cazurile de mai sus

Recomandări de gestionare:

Risc înalt:

Trimitere către o clinică de dezvoltare, precum și către Departamentul de Servicii de Educație.

Risc mediu:

Suspiciune înaltă – trimitere conform riscului de mai sus
Suspiciune scăzută – reevaluare în termen de o lună

Risc scăzut:

Dacă există orice alt răspuns NU, reevaluare în termen de o lună

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Socializare

Comunicare

Comportamente repetitive / bizare

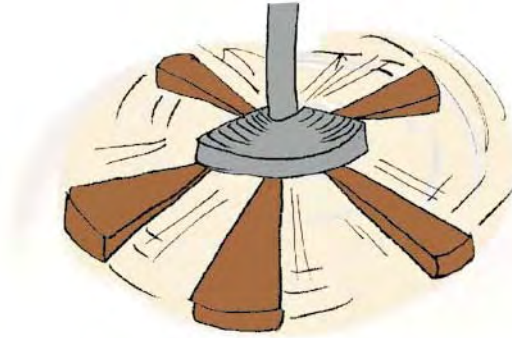
Motricitate

Supraîncărcare senzorială

Senzorial

Comportament auto-agresiv

Siguranță

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME SOCIALE

Îi poate lipsi interesul față de jocul altor copii

Poate fi răutăcios
cu frații săi

Poate sta singur
în pătuț plângând
sau țipând în loc
să-și cheme mama

Poate să nu observe
când pleacă și când
se întoarce părintele
de la serviciu

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME SOCIALE

Îi poate lipsi interesul
pentru jocuri precum
„cucu-bau!” sau alte
jocuri interactive

Se poate împotrivi
puternic atunci când
este ridicat în brațe,
îmbrățișat sau
sărutat de părinți

Poate să nu ridice mâinile
pentru a fi ridicat în brațe
din pătuț, atunci când
cineva se întinde către el
pentru a-l lua în brațe

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME DE COMUNICARE

Copiii diagnosticați cu autism nu își conștientizează deseori mediul și pot avea dificultăți în stabilirea contactului vizual. În consecință, pot părea neinteresați să comunice în niciun fel.

Atunci când au nevoie de ceva, deseori aplează la „ghidarea mâinii”. Copilul plasează mâna părintelui pe obiectul pe care și-l dorește, folosind astfel părintele sau un alt adult ca un INSTRUMENT prin care obține ceea ce dorește. De obicei, copiii își comunică nevoile prin verbalizare sau prin alte metode non-verbale, cum ar fi arătatul cu degetul.

**Nu
conștientizează
mediul**

Evită contactul vizual

**Ghidează mâna
adultului**

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

COMPORTAMENTE STEREOTIPE / REPETITIVE

Flutură mâinile

Privește fix în tavan

Se învârte

Aliniază jucăriile

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

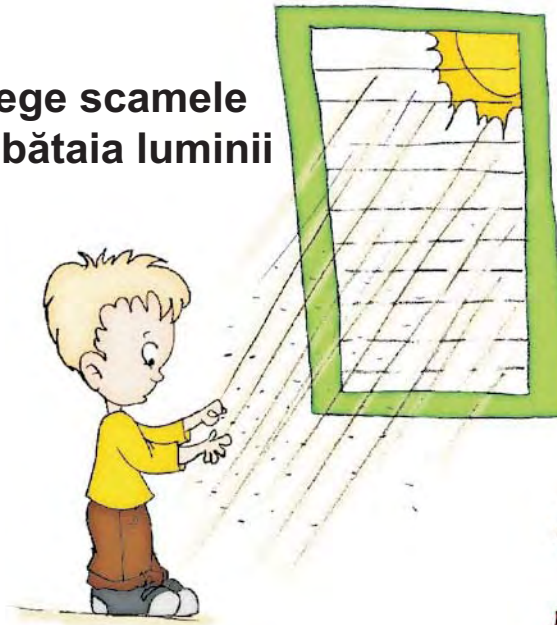
COMPORTAMENTE STEREOTIPE / REPETITIVE

Îi poate lipsi interesul pentru jucării, dar se poate atașa de obiecte precum un radiator

Alege scamele în bătaia luminii

Poate să nu se joace adecvat cu jucăriile și, în schimb, să se concentreze doar asupra unui aspect, cum ar fi învârtirea roților unei mașinuțe

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

COMPORTAMENTE STEREOTIPE / REPETITIVE

Se leagănă

Stinge și aprinde
obsesiv lumina

Mănâncă lucruri
neobișnuite, cum ar fi
haine, saltele, draperii

Flutură
degetele
în fața
ochilor

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

COMPORTAMENTE STEREOTIPE / REPETITIVE

Găsește modalități prin care poate primi o presiune profundă aplicată asupra corpului

Împrăștie materiile fecale

Găsește modalități prin care poate obține un impact puternic asupra corpului

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME MOTORII

Copiii diagnosticați cu autism pot prezenta anomalii motorii. Unii pot avea abilități motorii excepționale într-o anumită arie și pot prezenta deficiențe în alte arii.

**Deficite de motricitate
fină**

Slabă coordonare

Mers pe vârfuri

**Deficite de percepție
a adâncimii**

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME MOTORII

Chiar și copiii care prezintă abilități motorii normale pot avea dificultăți în activități ca mersul pe tricicletă, în camioane de jucărie, etc.

SAU

**Incapacitate
de a merge
pe triciclete,
camioane de jucărie**

**Salivare
necontrolată**

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

SUPRAÎNCĂRCARE SENZORIALĂ

Un copil diagnosticat cu autism poate tolera foarte greu muzica, zgomotul, texturile și experiențele sau mediile noi.

Cu cât primește mai multă stimulare senzorială, cu atât este mai probabilă apariția unei crize.

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME SENZORIALE

**Dificultate extremă
la tuns**

**Nu poate
tolera centurile
de siguranță**

**Îi pot dispăcea
experiențele noi,
cum ar fi lumânările
de tort sau baloanele**

**Poate fi aproape
imposibilă îmbăierea**

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME SENZORIALE

Vomită la mirosuri
obișnuite din
gospodărie

Poate avea
dificultăți în a
tolera muzica

Învârte obiecte
în apropierea feței

Poate părea surd, fără
a se speria la zgomote
puternice, dar alteori
auzul pare normal

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME SENZORIALE

Poate avea dificultăți în a
purta îmbrăcăminte de exterior, iarna

Se opune
schimbării
hainelor

Își poate rupe propriile
haine, etichete sau
cusături

În timpul verii
poate insista
să poarte
îmbrăcăminte
de iarnă

Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

COMPORTAMENT AUTO-AGRESIV

Se lovește repetat cu capul
de suprafețe tari

Se mușcă
fără a
prezenta
aparent
durere

Se zgârie și
se lovește
peste mâini

Își smulge
smocuri de
păr din
rădăcină

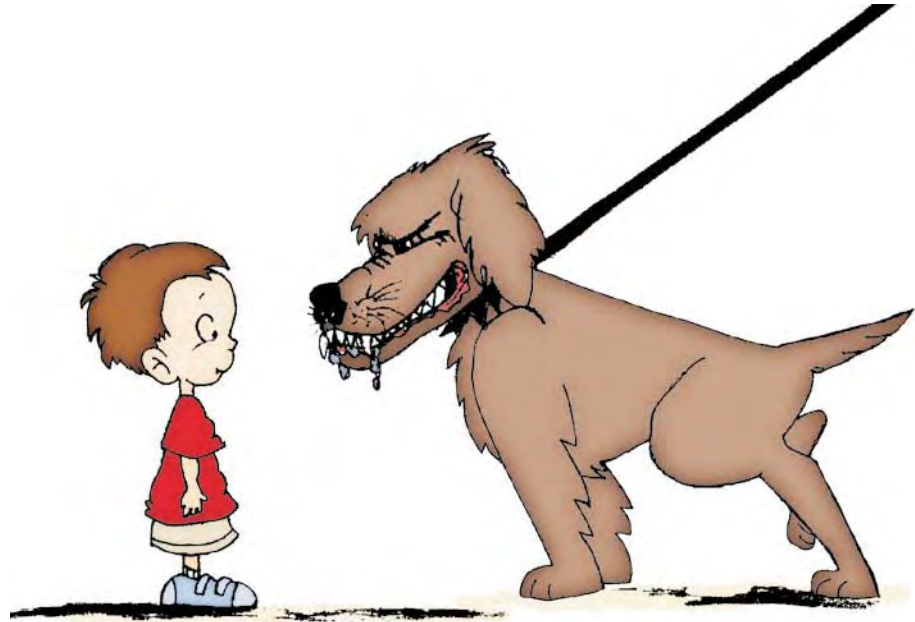
Simptome comportamentale ale autismului

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME DE SIGURANȚĂ

Nu are simțul
pericolului

Simptome comportamentale ale autismului

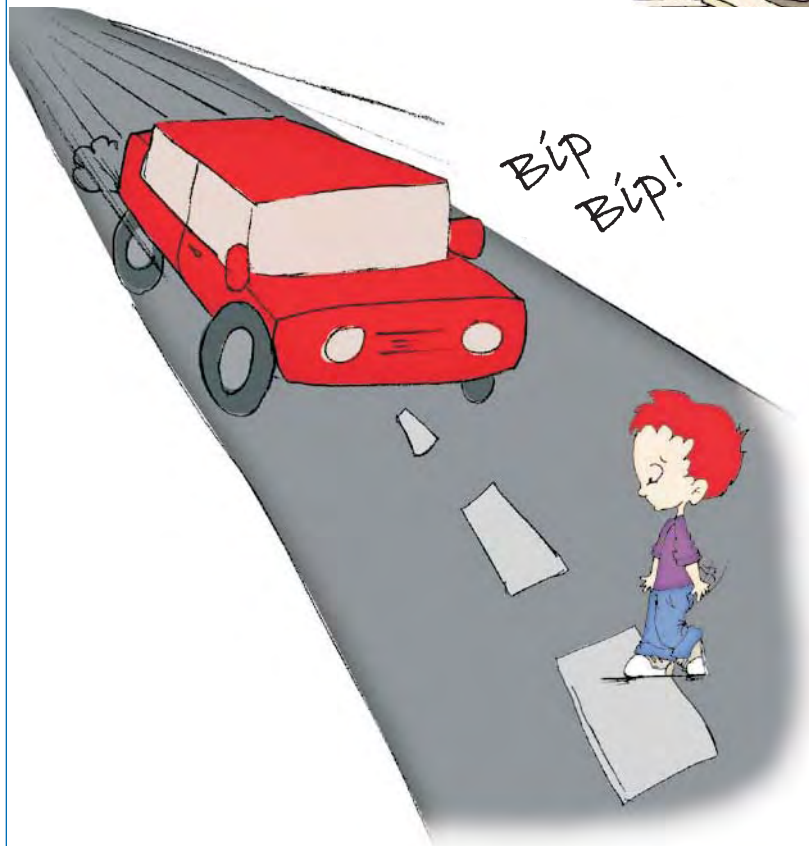
Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME DE SIGURANȚĂ

Nu recunoaște situațiile
în care s-ar putea răni

Simptome comportamentale ale autismului

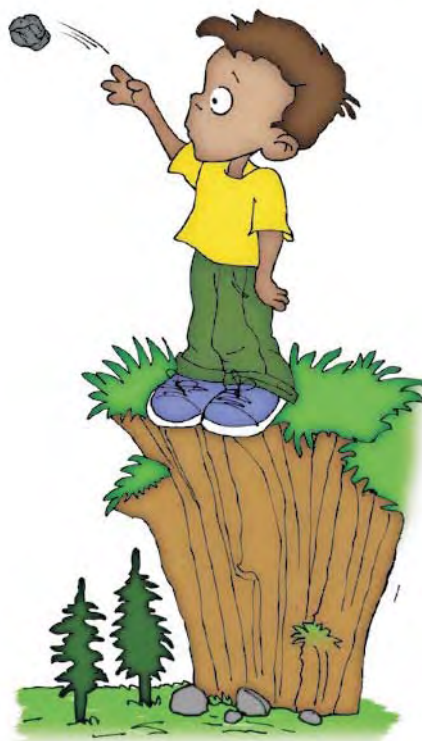
Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

PROBLEME DE SIGURANȚĂ

Nu are frică de înălțimi

Tulburări gastro-intestinale

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

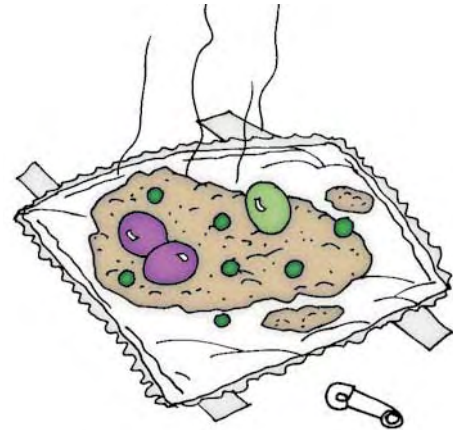
Dr. Tim Buie, medic gastroenterolog la Universitatea Harvard și la Mass General Hospital din Boston, a realizat endoscopii la peste 1000 de copii diagnosticați cu autism. La primii 400 de copii, a descoperit că problemele gastro-intestinale sunt mult mai frecvente la copiii cu autism, decât la cei normali.

- 20% Esofagite
- 12% Gastrite
- 10% Duodenite
- 12% Colite
- 55% Deficiențe de lactază

la în considerare un control de specialitate
la medicul gastroenterolog, dacă este necesar.

Diaree

**Mâncare nedigerată
în scaun**

**Dietă alimentară autoimpusă
extrem de limitată și/sau
sensibilitate la anumite alimente**

Constipație

Tulburări de somn / Răspunsuri modificate la durere / Convulsii

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Tulburări de somn

Copiii pot petrece zile în șir fără a avea o nevoie aparentă de somn. Pot părea că nu observă diferențele dintre noapte și zi. Pot avea dificultăți în a adormi și a rămâne adormit. Pot dormi doar pentru scurte perioade, de o oră, maxim două.

Considerați starea părintelui de deprivare de somn ca o consecință.

Convulsii

Comorbiditatea cu convulsii crește odată cu vârsta. Etiologie necunoscută

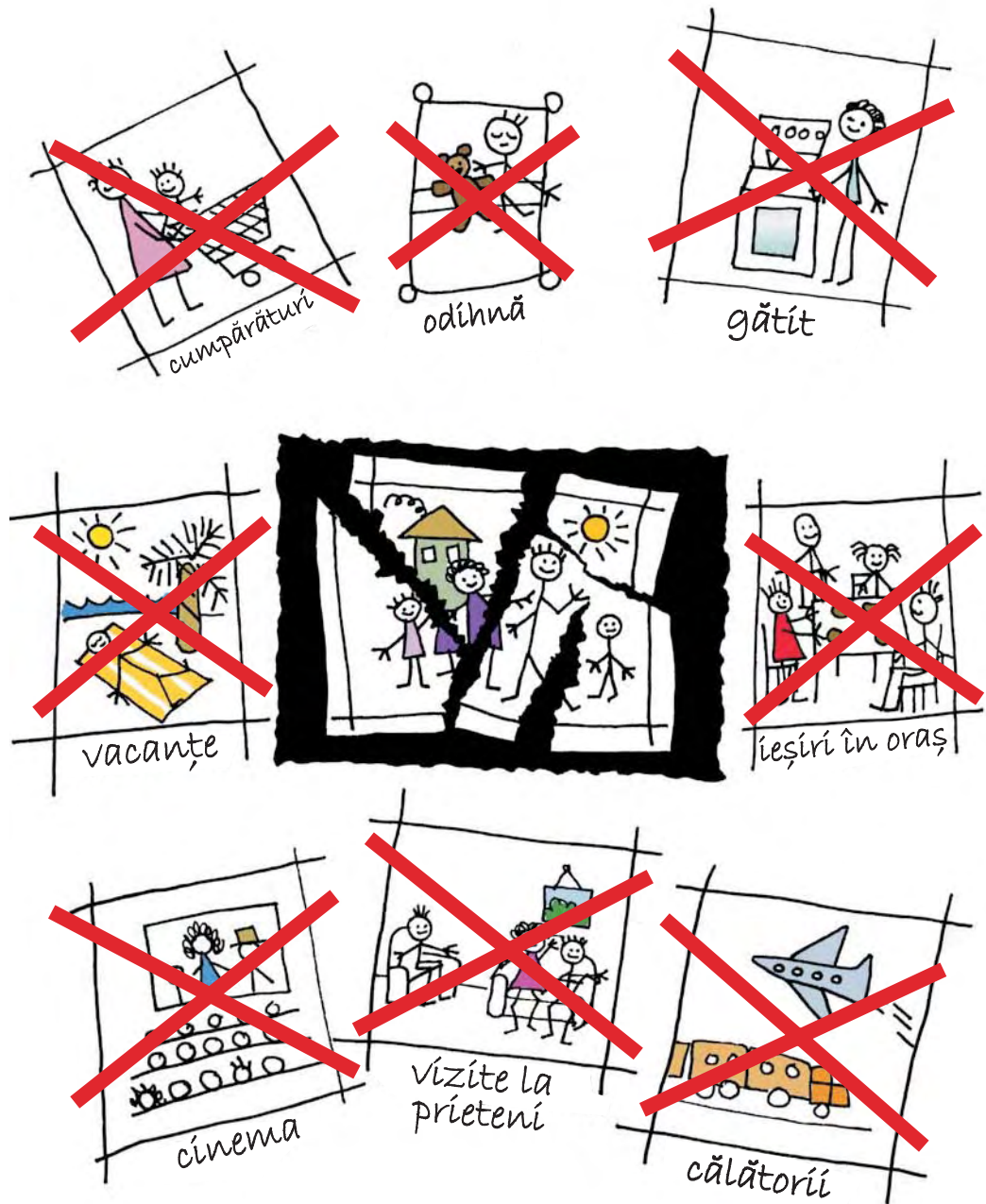
Răspunsuri modificate la durere
Răspunsuri diminuate sau absente la durere
sau
Răspunsuri exagerate la durere

Impactul autismului asupra familiei

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Având un copil cu autism, activitățile de rutină sau zilnice pot fi imposibile

Stresul exercitat asupra căsniciei și fraților poate fi imens. Orientarea membrilor familiei către consiliere și grupuri locale de suport poate fi bine-venită.

Rolul intervențiilor educaționale timpurii

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Studiile au arătat că intervențiile educaționale timpurii conduc la îmbunătățirea rezultatelor atât pentru copil, cât și pentru familie. Strategiile inițiale pot include învățarea copilului să observe ce se petrece în mediul lui, să fie capabil să acorde atenție, să imite comportamente și mai târziu avansarea către abilitățile comunicative, etc.

Trimiteți familia către Serviciul de Intervenție Timpurie pentru evaluare, dacă suspectați orice întârziere în dezvoltare.

În funcție de nevoile copilului, intervenția timpurie poate cuprinde logopedie, terapie ocupațională și/sau fizioterapie.

Lista potențialelor trimiteri

**Împreună
învingem
autismul!**

www.invingemautismul.ro

1. Specialist în dezvoltarea copilului
2. Evaluare realizată de Serviciul de Intervenție Timpurie
3. Evaluare auzului
4. Logopedie
5. Fizioterapie
6. Terapie ocupațională
7. Pediatru specializat în gastroenterologie (când copilul prezintă diaree / constipație / scaun însângerat / mâncare nedigerată în scaun / vomă frecventă)
8. Neurolog (dacă sunt prezente convulsiile)
9. Pedopsihiatru / Psiholog specializat în psihologia copilului
10. Asistent social / Consiliere de familie
11. Grupuri locale de suport pentru părinți

Eficientizarea vizitelor medicale pentru copii cu autism

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

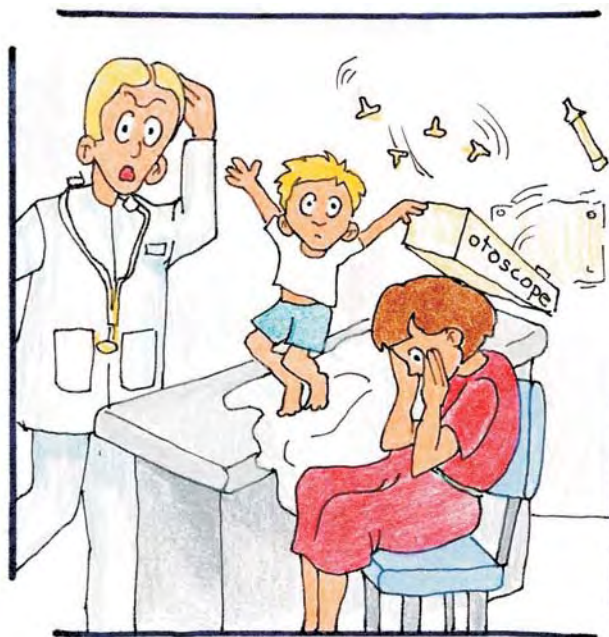
Ca medici, suntem instruiți în primul rând să identificăm boala fizică.

Copiii cu autism au rareori o înfățișare bolnavă, de fapt, ei pot arăta perfect normal și pot să fi atins deja toate punctele critice ale dezvoltării infantile.

În schimb, copilul se poate comporta ca și când doar i-ar lipsi un control parental ferm.

Se opun deseori schimbărilor: situațiilor, experiențelor și oamenilor noi.

Eficientizarea vizitelor medicale pentru copii cu autism

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Luați în considerare discuții prelabile la telefon cu părintele

Avantajele cuprind abilitatea de a:

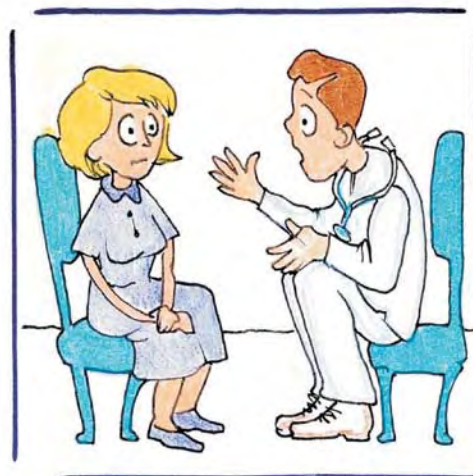
1. obține un istoric clar de la părinte, fără a-l distrage prezența copilului.
2. solicita sugestii părintelui cu privire la cum ar putea fi ușurat consultul.
3. cere părintelui să aducă la control un întăritor (recompensă) pentru a-l face pe copil să asiste la consult.
4. lua în considerare prescrierea unei creme anestezice pe care părintele să o aplice înainte de a veni la control, dacă anticipați necesitatea recoltării de sânge.
5. sugera părintelui să pregătească copilul prin citirea de povești sociale cu teme medicale (ex.: "Mergem la doctor" și/sau „Mergem să ni se recolteze sânge”, realizate de HANS).

Ascultați părintele

Părinții sunt experți în a-și „citi” copiii.

Dacă este posibil, tratați toate simptomele fizice la fel cum a-ți face-o în cazul unui copil normal (fără a lăsa autismul să vă confuzeze).

Eficientizarea vizitelor medicale pentru copii cu autism

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Pregătiți camera de examinare

Asistenta medicală poate face, în avans, cu părintele niște verificări ale condițiilor camerei. Acestea ar putea include:

- O cameră liniștită
- O cameră fără ferestre
- Fără lumini puternice
- Fără muzică

Dacă este nevoie, îndepărtați toate obiectele care ar putea fi folosite ca „proiectile” sau „arme”

Minimizați așteptarea, dacă este posibil

Luați în considerare:

Programarea copilului ca primul pacient al zilei (sosirea cu 10 minute mai devreme ar preveni întâlnirea copilului cu alte persoane care sosesc la cabinet).

Posibile avantaje:

- Se minimizează riscul de:

  1. apariție a izbucnirilor
  2. deranjare a celorlalte familii din sala de așteptare
  3. stânjenirea părintelui
  4. distrugerea sălii de așteptare

Dacă este posibil, înregistrați în avans, telefonic, fișa copilului.

Eficientizarea vizitelor medicale pentru copii cu autism

Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Lucruri care pot să nu fie ceea ce par

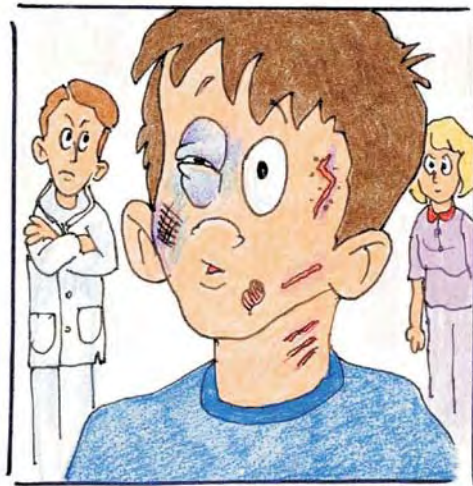
În pofida faptului că acești copii pot părea abuzați sau neglijați, luați în considerare următoarele:

Comportamentele auto-agresive: mușcatul, lovirea capului, zgâriatul etc.

Senzații dureroase limitate sau absente

Lipsa simțului pericolului sau a ceea ce i-ar putea răni

Tulburări senzoriale severe ce fac aproape imposibil să li se schimbe hainele sau să fie îmbăiați

Așteptați neprevăzutul

Fiți vigilenți cu privire la propria siguranță

Unii copii cu autism ar putea să nu înțeleagă că vă aflați acolo pentru a-i ajuta, ci dimpotrivă, ar putea să vă perceapă ca pe o amenințare. Ei pot fi calmi la un moment dat și să explodeze în secunda următoare prin:

Lovirea cu capul
Mușcat
Lovirea cu piciorul
Scurtat
Lovirea cu pumnul
Tras de păr
Fugă
Etc, etc, etc

Respectați spațiul personal al copilului (ar putea fi mult mai mare decât în mod obișnuit)

Eficientizarea vizitelor medicale pentru copii cu autism

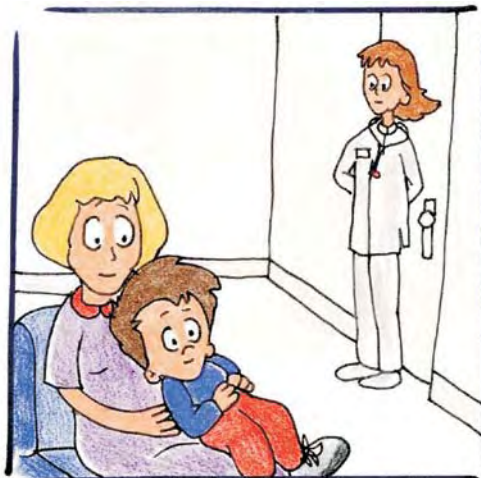
Împreună
învingem
autismul!

www.invingemautismul.ro

Abilități limitate de înțelegere și limbaj

Unii copii pot fi capabili să recite un întreg film de desene animate, fiind totuși incapabili să vă spună numele lor sau dacă îi doare ceva.

Pot avea dificultăți în a procesa informația auditivă.

Luați în calcul impactul autismului asupra întregii familii

Faceți trimiterile corespunzătoare:

Ateliere de lucru cu frații și surorile copiilor cu autism

Grupuri de suport pentru familii

Servicii de odihnă și recreere

**Împreună
învingem
autismul!**

www.invingemautismul.ro

PAGINI DE INTERNET UTILE

Asociația Americană de Pediatrie: Rolul pediatrului în diagnosticul și managementul Tulburărilor de Spectru Autist în copilărie
<http://aapolicy.aappublications.org/cgi/content/full/pediatrics;107/5/1221>

Academia Americană de Parametru în Practica Neurologiei
<http://www.aan.com/professionals/practice/pdfs/g10063.pdf>

CDC Centrul de Informare in Autism
<http://www.cdc.gov/ncbddd/dd/aic/cdc/default.htm>

NIH Autism Website
<http://www.nichd.nih.gov/autism/>

Help Autism Now Society
<http://www.helpautismnow.com>

NOTE

**Împreună
învingem
autismul!**

www.invingemautismul.ro

ISBN: 978-973-0-06339-4

Publicat: București, 2009